

dosar nr. 2ra-1781/2019

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător: (D. Sîrbu)

instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău judecători: (Gr. Dașchevici, Iu. Cotruță, N. Simciuc)

Î N C H E I E R E

09 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu, reprezentați de avocatul Valentin Guțu și Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral și material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești, și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins apelurile declarate de Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu, reprezentați de avocatul Valentin Guțu și Ministerul Justiției al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 14 decembrie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La data de 26 februarie 2018 Serghei Buga a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral și material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești, și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul Serghei Buga, a invocat că prin ordonanța din 15 decembrie 2015 a Inspectoratului de Poliție Ciocana mun. Chișinău, în privința lui Victor Căruntu, Serghei Buga și Marcel Toacă a fost pornită o cauză penală conform prevederilor art. 179 alin. (1) Cod penal. După terminarea fazei urmăririi penale, cauza a fost expediată de către procuror cu rechizitoriu pentru examinare în Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana).

Prin sentința Judecătoria Ciocana mun. Chișinău din 25 iunie 2016, Căruntu

Victor, Buga Serghei și Toacă Marcel au fost achitați pe învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracționale.

Sentința primei instanțe a fost atacată de procuror la Curtea de Apel Chișinău, iar prin decizia din 04 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, apelul procurorului a fost admis, a fost casată sentința primei instanței și a fost pronunțată o nouă hotărâre prin care Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu au fost condamnați la un an închisoare, cu suspendarea condiționată a pedepsei pentru un termen de probă de 2 ani. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, Serghei Buga a atacat-o cu recurs ordinar la Curtea Supremă de Justiție, însă, contrar acestui fapt, decizia dată a fost expeditată serviciului de probațiune și a fost pusă în executare.

Prin decizia din 07 februarie 2017 a Curții Supreme de Justiție, au fost admise recursurile ordinare declarate de avocații inculpaților, a fost casată decizia Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2016, și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată. După rejudecarea cauzei în ordine de apel, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017, a fost respins apelul declarat de procuror ca depus peste termen, decizie menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 31 octombrie 2017.

Reclamantul Serghei Buga a invocat prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în care este indicat că este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice, în urma aplicării ilegale a măsurii preventive sub formă de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală, condamnării ilegale, și anume, aceste acțiuni ale organului de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești au fost aplicate ilegal în privința lui Serghei Buga.

Reclamantul Serghei Buga a indicat că prin decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 31 octombrie 2017, de menținere în vigoare a sentinței de achitare, deja a fost stabilită aplicarea ilegală a măsurii preventive sub forma declarației de a nu părăsi țara, tragerii ilegale la răspundere penală și condamnării ilegale în privința lui Serghei Buga. În temeiul art. 10 al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, în legătură cu devenirea irevocabilă a sentinței de achitare, Serghei Buga are dreptul la repararea prejudiciului moral în mărimea și în modul stabilit de lege.

Reclamantul Serghei Buga a afirmat că la stabilirea mărimii prejudiciului moral, instanța urmează să i-a în considerație că Serghei Buga a fost învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal, care nu a rezistat de fapt și de drept, fiind soldată cu sentința de achitare a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 25 iunie 2016, de caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de apel, că organul de urmărire penală a efectuat pornirea ilegală a urmăririi penale pe art. 179 alin. (1) Cod penal, doar în baza denunțului și declarațiilor contradictorii din partea părții vătămate și soției acestuia. Organul de urmărire penală nu a audiat toți martorii prezenți la fața locului în momentul incidentului, nu a înlăturat contradicțiile existente la acel moment, prematur a pornit urmărirea penală și ca rezultat aceasta s-a soldat cu punerea nelegitimă a reclamantului Serghei Buga sub

învinuire, aplicarea față de el a măsurii preventive și expedierea cauzei penale cu rechizitoriu în instanța de judecată.

Reclamantul a menționat că la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, instanța urmează să i-a în considerație și rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea reclamantului în comiterea infracțiunii, or, imediat după aceasta, în localitatea de baștină a lui Serghei Buga, s-a răspândit vestea despre intentarea cauzei penale între consăteni și reclamantului îi era rușine să iasă prin sat, deoarece, de fiecare dată era întrebat ce infracțiune a comis. Un alt criteriu care urmează a fi luat de instanță în considerație la stabilirea cuantumului despăgubirii morale, în opinia reclamantului, o constituie și durata urmăririi penale precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată care s-a prelungit circa 2 ani și natura dreptului lezat și locul lui în sistemul de valori a persoanei. În mod normal, întreaga activitate desfășurată de organele Ministerului Afacerilor Interne, Procuraturii, Departamentului de Executare a Ministerului Justiției și a instanțelor judecătorești pe marginea dosarului penal pentru o infracțiune care nu a fost comisă, libertatea de circulație, încălcarea prezumției nevinovăției, încălcarea termenului rezonabil de desfășurare a procedurilor penale, lezarea onoarei, demnității și a reputației profesionale. Pe parcursul procesului penal, reclamantul a avut suferințe psihice care se manifestau prin retrări că i s-a fabricat un dosar penal, că nelegitim a fost condamnat, că nelegitim ispășește pedeapsa și că o să-i rămână o pată în biografie pe toată viața.

Reclamantul Serghei Buga a mai indicat că prin privarea de posibilitatea de a părăsi localitatea, lui i s-a adus atingere drepturilor și libertăților sale, prin faptul că a fost lipsit de posibilitatea de a continua să lucreze peste hotarele țării, unde a activat anterior intentării cauzei penale. Astfel, efectuând un calcul matematic, din 16 decembrie 2015 și până la 23 noiembrie 2017, reclamantul a fost privat de posibilitatea de a obține un venit în mărime de 15400 dolari SUA, reieșind din considerentul că, acesta, lunar, realiza un venit în mărime de 700 dolari SUA în Federația Rusă. De asemenea, în urma examinării cauzei penale în instanțele de judecată, Serghei Buga a suportat și un prejudiciu material în sumă de 6000 lei, care se compune din sumele achitate avocaților pentru apărarea drepturilor legale ale inculpatului în Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, pe parcursul a 10 ședințe de judecată la Curtea de Apel Chișinău și 2 ședințe de judecată în Curtea Supremă de Justiție.

Reclamantul Serghei Buga a solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor, a prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești în mărime de 25000 lei, a prejudiciul material cauzat prin acțiunile licite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești în mărime de 30000 lei cu titlu de salariu și alte venituri provenite din muncă, a prejudiciul material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în mărime de 6000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, precum și compensarea cheltuielilor de judecată suportate în cadrul prezentului proces de judecată.

La 02 iulie 2018 Serghei Buga a depus cerere concretizată prin care suplimentar a solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor, a prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor

juducătorești în mărime de 25000 lei, a prejudiciul material cauzat prin acțiunile licite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești în mărime de 30000 lei cu titlu de salariu și alte venituri provenite din muncă, a prejudiciul material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în mărime de 6000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, precum și compensarea cheltuielilor de judecată suportate în cadrul prezentului proces de judecată.

La 30 martie 2018 Marcel Toacă a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral și material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești, și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că prin ordonanța Inspectoratului de Poliție Ciocana mun. Chișinău din 15 decembrie 2015, în privința lui Victor Căruntu, Serghei Buga și Marcel Toacă a fost pornită o cauză penală conform prevederilor art. 179 alin. (1) Cod penal. După terminarea fazei urmăririi penale, cauza a fost expediată de către procuror cu rechizitoriu pentru examinare în Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana).

Prin sentința din 25 iunie 2016 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău, Victor Căruntu, Serghei Buga și Marcel Toacă au fost achitați pe învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracționale.

Sentința primei instanțe a fost atacată de procuror la Curtea de Apel Chișinău, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2016, apelul procurorului a fost admis, a fost casată sentința primei instanței și a fost pronunțată o nouă hotărâre prin care Victor Căruntu, Serghei Buga și Marcel Toacă au fost condamnați la un an închisoare, cu suspendarea condiționată a pedepsei pentru un termen de probă de 2 ani.

Prin decizia din 07 februarie 2017 a Curții Supreme de Justiție, au fost admise recursurile ordinare declarate de avocații inculpaților, a fost casată decizia Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2016, și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată. După rejudecarea cauzei în ordine de apel, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017, a fost respins apelul declarat de procuror ca depus peste termen, decizie menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 31 octombrie 2017.

Reclamantul Marcel Toacă a indicat că prin decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 31 octombrie 2017, de menținere în vigoare a sentinței de achitare, deja a fost stabilită aplicarea ilegală a măsurii preventive sub forma declarației de a nu părăsi țara, tragerii ilegale la răspundere penală și condamnării ilegale în privința lui. În temeiul art. 10 al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, în legătură cu devenirea irevocabilă a sentinței de achitare, Marcel Toacă are dreptul la repararea prejudiciului moral în mărimea și în modul stabilit de lege.

Reclamantul Marcel Toacă a afirmat că la stabilirea mărimii prejudiciului moral, instanța urmează să i-a în considerație că Marcel Toacă a fost învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal, care nu a rezistat de fapt și de drept, fiind soldată cu sentința de achitare a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 25 iunie 2016, de caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de apel, că

organul de urmărire penală a efectuat pornirea ilegală a urmăririi penale pe art. 179 alin. (1) Cod penal, doar în baza denunțului și declarațiilor contradictorii din partea părții vătămate și soției acestuia. Organul de urmărire penală nu a audiat toți martorii prezenți la fața locului în momentul incidentului, nu a înlăturat contradicțiile existente la acel moment, prematur a pornit urmărirea penală și ca rezultat aceasta s-a soldat cu punerea nelegitimă a reclamantului Marcel Toacă sub învinuire, aplicarea față de el a măsurii preventive și expedierea cauzei penale cu rechizitoriu în instanța de judecată.

Reclamantul a menționat că la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, instanța urmează să i-a în considerație și rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea reclamantului în comiterea infracțiunii, or, imediat după aceasta, în localitatea de baștină a lui Marcel Toacă, s-a răspândit vestea despre intentarea cauzei penale între consăteni și reclamantului îi era rușine să iasă prin sat, deoarece, de fiecare dată era întrebat ce infracțiune a comis. Un alt criteriu care urmează a fi luat de instanță în considerație la stabilirea cuantumului despăgubirii morale, în opinia reclamantului, o constituie și durata urmăririi penale precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată care s-a prelungit circa 2 ani și natura dreptului lezat și locul lui în sistemul de valori a persoanei. În mod normal, întreaga activitate desfășurată de organele Ministerului Afacerilor Interne, Procuraturii, Departamentului de Executare a Ministerului Justiției și a instanțelor judecătorești pe marginea dosarului penal pentru o infracțiune care nu a fost comisă, libertatea de circulație, încălcarea prezumției nevinovăției, încălcarea termenului rezonabil de desfășurare a procedurilor penale, lezarea onoarei, demnității și a reputației profesionale. Pe parcursul procesului penal, reclamantul a avut suferințe psihice care se manifestau prin retrairi că i s-a fabricat un dosar penal, că nelegitim a fost condamnat, că nelegitim ispășește pedeapsa și că o să-i rămână o pată în biografie pe toată viața.

Reclamantul Marcel Toacă a mai indicat că a suportat și un prejudiciu material în sumă de 6000 lei, care se compune din sumele achitate avocaților pentru apărarea drepturilor legale ale inculpatului în Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, la Curtea de Apel Chișinău și în Curtea Supremă de Justiție.

Reclamantul Marcel Toacă a solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor, a prejudiciul moral cauzat prin acțiunile licite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești în mărime de 50000 lei, prejudiciul material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești în mărime de 6000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, precum și compensarea cheltuielilor de judecată suportate în cadrul prezentului proces de judecată.

La 02 iulie 2018 Marcel Toacă a depus cerere concretizată prin care suplimentar a solicitat admiterera acțiunii, încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor, a prejudiciul moral cauzat prin acțiunile licite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești în mărime de 50000 lei, prejudiciul material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești în mărime de 6000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor, cheltuielilor de judecată în mărime de 3000 lei achitate pentru asistența juridică

acordată la examinarea prezentei cauze.

La 02 iulie 2018 Victor Căruntu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral și material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești, și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, a invocat că prin ordonanța Inspectoratului de Poliție Ciocana mun. Chișinău din 15 decembrie 2015, în privința lui Victor Căruntu, Serghei Buga și Marcel Toacă a fost pornită o cauză penală conform prevederilor art. 179 alin. (1) Cod penal. După terminarea fazei urmăririi penale, cauza a fost expediată de către procuror cu rechizitoriu pentru examinare în Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana).

Prin sentința din 25 iunie 2016 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău, Victor Căruntu, Serghei Buga și Marcel Toacă au fost achitați pe învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracționale.

Sentința primei instanțe a fost atacată de procuror la Curtea de Apel Chișinău, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2016, apelul procurorului a fost admis, a fost casată sentința primei instanței și a fost pronunțată o nouă hotărâre prin care Victor Căruntu, Serghei Buga și Marcel Toacă au fost condamnați la un an închisoare, cu suspendarea condiționată a pedepsei pentru un termen de probă de 2 ani.

Prin decizia din 07 februarie 2017 a Curții Supreme de Justiție, au fost admise recursurile ordinare declarate de avocații inculpaților, a fost casată decizia Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2016, și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată. După rejudecarea cauzei în ordine de apel, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017, a fost respins apelul declarat de procuror ca depus peste termen, decizie menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 31 octombrie 2017.

Reclamantul Victor Căruntu a indicat că prin decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 31 octombrie 2017, de menținere în vigoare a sentinței de achitare, deja a fost stabilită aplicarea ilegală a măsurii preventive sub forma declarației de a nu părăsi țara, tragerii ilegale la răspundere penală și condamnării ilegale în privința lui. În temeiul art. 10 al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, în legătură cu devenirea irevocabilă a sentinței de achitare, Victor Căruntu are dreptul la repararea prejudiciului moral în mărimea și în modul stabilit de lege.

Reclamantul Victor Căruntu a afirmat că la stabilirea mărimii prejudiciului moral, instanța urmează să i-a în considerație că Marcel Toacă a fost învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal, care nu a rezistat de fapt și de drept, fiind soldată cu sentința de achitare a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 25 iunie 2016, de caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de apel, că organul de urmărire penală a efectuat pornirea ilegală a urmăririi penale pe art. 179 alin. (1) Cod penal, doar în baza denunțului și declarațiilor contradictorii din partea părții vătămate și soției acestuia. Organul de urmărire penală nu a audiat toți martorii prezenți la fața locului în momentul incidentului, nu a înlăturat contradicțiile existente la acel moment, prematur a pornit urmărirea penală și ca rezultat aceasta s-a soldat cu punerea nelegitimă a reclamantului Victor Căruntu

sub învinuire, aplicarea față de el a măsurii preventive și expedierea cauzei penale cu rechizitoriu în instanța de judecată.

Reclamantul a menționat că la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, instanța urmează să i-a în considerație și rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea reclamantului în comiterea infracțiunii, or, imediat după aceasta, în localitatea de baștină a lui Marcel Toacă, s-a răspândit vestea despre intentarea cauzei penale între consăteni și reclamantului îi era rușine să iasă prin sat, deoarece, de fiecare dată era întrebat ce infracțiune a comis. Un alt criteriu care urmează a fi luat de instanță în considerație la stabilirea cuantumului despăgubirii morale, în opinia reclamantului, o constituie și durata urmăririi penale precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată care s-a prelungit circa 2 ani și natura dreptului lezat și locul lui în sistemul de valori a persoanei. În mod normal, întreaga activitate desfășurată de organele Ministerului Afacerilor Interne, Procuraturii, Departamentului de Executare a Ministerului Justiției și a instanțelor judecătorești pe marginea dosarului penal pentru o infracțiune care nu a fost comisă, libertatea de circulație, încălcarea prezumției nevinovăției, încălcarea termenului rezonabil de desfășurare a procedurilor penale, lezarea onoarei, demnității și a reputației profesionale. Pe parcursul procesului penal, reclamantul a avut suferințe psihice care se manifestau prin retrairi că i s-a fabricat un dosar penal, că nelegitim a fost condamnat, că nelegitim ispășește pedeapsa și că o să-i rămână o pată în biografie pe toată viața.

Reclamantul Victor Căruntu a mai indicat că a suportat și un prejudiciu material în sumă de 6000 lei, care se compune din sumele achitate avocaților pentru apărarea drepturilor legale ale inculpatului în Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, la Curtea de Apel Chișinău și în Curtea Supremă de Justiție.

Reclamantul a solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor, a prejudiciul moral cauzat prin acțiunile licite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești în mărime de 30000 lei, prejudiciul material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești în mărime de 6000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor, cheltuielilor de judecată în mărime de 3000 lei achitate pentru asistența juridică acordată la examinarea prezentei cauze.

Prin încheierea din 12 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, s-a conexasat, într-un proces, cauza civilă nr.2-1003/2018, la cererea de chemare în judecată depusă de Marcel Toacă împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral și material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești, și compensarea cheltuielilor de judecată, cu cauza civilă nr. 2-602/2018, la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Buga împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral și material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești, și compensarea cheltuielilor de judecată, cu reținerea cauzei pentru judecare în procedura judecătorului Dan Sîrbu, cu atribuirea nr. 2-602/2018.

Prin încheierea din 12 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, s-a

conexat, într-un proces, cauza civilă nr. 2-2160/2018, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Căruntu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral și material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești, și compensarea cheltuielilor de judecată, cu cauza civilă nr. 2- 602/2018, la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Buga și Marcel Toacă împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral și material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești, și compensarea cheltuielilor de judecată, cu reținerea cauzei pentru judecare în procedura judecătorului Dan Sîrbu, cu atribuirea nr. 2-602/2018.

Prin hotărârea din 14 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Buga, Victor Căruntu și Marcel Toacă împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral și material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești, și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Marcel Toacă suma de 2000 lei cu titlu de prejudiciu moral, suma de 6000 lei cu titlu de cheltuieli legate de asistența juridică pe cauza penală și suma de 1000 lei cu titlu de cheltuieli legate de asistența juridică la examinarea prezentei cauze, iar în total suma de 9000 lei, în rest pretențiile lui Marcel Toacă cu privire la încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de asistență juridică la examinarea prezentei cauze, în partea ce exced sumele adjudecate, au fost respinse ca neîntemeiate, s-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Victor Căruntu,, suma de 2000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, suma de 6000 lei cu titlu de cheltuieli legate de asistența juridică pe cauza penală și suma de 1000 lei cu titlu de cheltuieli legate de asistența juridică la examinarea prezentei cauze, iar în total suma de 9000 lei, în rest pretențiile lui Victor Căruntu cu privire la încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de asistență juridică la examinarea prezentei cauze, în partea ce exced sumele adjudecate, au fost respinse ca neîntemeiate, s-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Serghei Buga, suma de 2000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, suma de 6000 lei cu titlu de cheltuieli legate de asistența juridică pe cauza penală și suma de 1000 lei cu titlu de cheltuieli legate de asistența juridică la examinarea prezentei cauze, iar în total suma de 9000 lei, în rest pretențiile lui Serghei Buga cu privire la încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de asistență juridică la examinarea prezentei cauze, în partea ce exced sumele adjudecate și încasarea prejudiciului material cu statut de venit ratat au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 17 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-au respins apelurile declarate de Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu, reprezentați de avocatul Valentin Guțu și Ministerul Justiției al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 14 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova,

intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral și material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești, și compensarea cheltuielilor de judecată.

În susținerea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că prin ordonanța ofițerului superior de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Ciocana din 15 decembrie 2015, s-a dispus începerea urmăririi penale pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal.

Prin ordonanța Procurorului în Procuratura sectorului Ciocana mun. Chișinău, Roman Clim din 12 februarie 2016, s-a pus sub învinuire Victor Căruntu, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal - pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliul persoanei tară consimțământul acesteia și refuzul de a-1 părăsi la cererea acesteia.

Prin ordonanța Procurorului în Procuratura sectorului Ciocana mun. Chișinău, Roman Clim din 12 februarie 2016, s-a pus sub învinuire Marcel Toacă, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal - pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliul persoanei fără consimțământul acesteia și refuzul de a-1 părăsi la cererea acesteia.

Prin ordonanța Procurorului în Procuratura sectorului Ciocana mun. Chișinău, Roman Clim din 12 februarie 2016, s-a pus sub învinuire Serghei Buga, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal - pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliul persoanei fără consimțământul acesteia și refuzul de a-1 părăsi la cererea acesteia.

Prin alte trei ordonanțe ale Procurorului în Procuratura sectorului Ciocana mun. Chișinău din 12 februarie 2016, s-a aplicat față de învinuiții Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu, măsura preventivă sub formă de obligarea de nepărăsire a localității pe un termen de 30 de zile.

Prin sentința Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 25 iunie 2016, Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu au fost achitați de învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2016, s-a admis apelul procurorului Roman Clim declarat împotriva sentinței Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 25 iunie 2016, s-a casat sentința și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu au fost condamnați în baza art. 179 alin. (1) Cod penal, la câte 1 an închisoare, fiecare, iar în temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 ani pentru fiecare inculpat.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 07 februarie 2017, s-au admis recursurile declarate de avocatul Valentin Guțu în numele inculpatului Marcel Toacă, avocatul Sergiu Moraru în numele inculpatului Serghei Buga și avocatul Tatiana Guțu în numele inculpatului Victor Căruntu, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2016 și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

După rejudecarea cauzei în ordine de apel, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017, s-a respins apelul procurorului în Procuratura sectorului Ciocana mun. Chișinău, Roman Clim, declarat împotriva sentinței

Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 25 iunie 2016, ca depus tardiv.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 31 octombrie 2017, s-a respins ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Bolduratu Vasile, cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017, în cauza penală în privința lui Marcel Toacă, Victor Căruntu și Serghei Buga.

Instanța de apel a analizat în ansamblu circumstanțele speței și având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, natura dreptului lezat, caracterul și gravitatea suferințelor suportate, statutul social al reclamantilor, durata urmăririi penale și examinării cauzei, aplicarea măsurii preventive sub forma obligării de nepărsire a localității, instanța de apel a considerat ca fiind declarative argumentele apelanților Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu, cu privire la cuantumul prejudiciului moral, or, ținând cont de principiul echității la stabilirea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și perioada examinării cauzei, instanța de apel a constatat criteriul rezonabil al volumului prejudiciului moral apreciat de instanța de fond la suma de 2000 lei, pentru fiecare din reclamanți, aceasta fiind în corespundere cu suferințele psihice suportate de reclamanți, precum și cu practica națională pe asemenea categorii de litigii.

Instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele reclamanților/apelanți de încasare a prejudiciului moral în cuantum de 25000 lei pentru Serghei Buga, 50000 lei pentru Marcel Toacă și 30000 lei pentru Victor Căruntu, or, sumele solicitate sunt exagerate și încasarea acestora, cu titlu de despăgubire morală ar face un folos material necuvenit, fără o justificare causală în eroarea comisă și consecințele acesteia.

Instanța de apel consideră că prima instanță întemeiat și legal a respins cerința lui Serghei Buga cu privire la repararea prejudiciului material în mărime de 30000 lei cu titlu de salariu și alte venituri provenite din muncă, or, nici în instanța de fond și nici în instanța de apel, Serghei Buga nu a prezentat careva probe din care să rezulte că pe parcursul derulării procesului penal, acesta a fost privat de dreptul de a munci.

La fel, instanța de apel a reținut că Serghei Buga nu a prezentat careva probe pertinente și concludente, care să demonstreze că anterior punerii sub învinuire, a activat în Federația Rusă și nici care era salariul lunar, pentru care solicită suma de 30000 lei.

Instanța de apel consideră declarative argumentele apelanților privind netemeinicia hotărârii primei instanțe în această parte, or, dat fiind faptul că suma solicitată drept compensare a cheltuielilor de asistență juridică, este exagerată în raport cu complexitatea cauzei, volumul de lucru, durata procesului, experiența, abilitatea și reputația avocatului, iar din motiv că pricina în cauză nu reprezintă un grad sporit de dificultate, iar chestiunile apărute în cadrul judecării nu atestă complexitatea cauzei, instanța de apel consideră că încasarea cheltuielilor de asistență juridică, în cuantum de 1000 lei, reprezintă o compensație rezonabilă și echitabilă pentru acțiunile întreprinse de către avocat, numărul ședințelor de judecată, lipsa raportului motivat în vederea justificării cuantumului onorariului cerut.

În ceea ce privește argumentul apelantului Ministerul Justiției referitor la încasarea de către instanța de fond a prejudiciului material pentru achitarea

asistenței juridice în cadrul procesului penal, instanța de apel consideră că cuantumul cheltuielilor de judecată admis de către instanță, ca unul justificat de criteriile ce urmează a fi luate în calcul la stabilirea cheltuielilor de asistență juridică, și anume caracterelor de necesitate și rezonabilitate a cheltuielilor de asistență juridică în coraport cu complexitatea cauzei, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul și munca depusă de reprezentant.

Cu referire la argumentele apelantului Ministerul Justiției al RM în prezenta cauză, privind netemeinicia pretențiilor reclamantilor ce țin de încasarea prejudiciului moral în urma acțiunilor organelor de urmărire penală, instanța de apel menționează că în accepțiunea art. 2 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de repararea a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, prin acțiuni ilicite se înțelege acțiuni sau inacțiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenții, ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată, care exclud vinovăția acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcție de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanța de judecată, manifestate prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale sau contravenționale (infrațiuni).

De asemenea, instanța de apel consideră declarative argumentele apelantului Ministerul Justiției al RM precum că doar întrunirea cumulativă a prevederilor art. 3 și 6 al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de repararea a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, permite înaintarea acțiunii civile, or, pe lângă faptul că norma legală nu prevede această condiție, instanța de apel menționează că prin sentința de achitare s-a stabilit că fapta imputată lui Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu, nu întrunește elementele infracțiunii, iar existența unei sentințe de achitare este suficientă pentru adresarea în instanță în temeiul Legii nominalizate, astfel încât omisiunile admise de organul de urmărire penală, constatate la pronunțarea sentinței de achitare, precum și la emiterea deciziilor de menținere a acesteia a instanțelor ierarhic superioare, denotă anumite imperfecțiuni în activitatea organelor competente care au dus la efectuarea unor acțiuni de urmărire penală fără să fi existat probe suficiente care să justifice aceste acțiuni.

Mai mult ca atât, instanța de apel apreciază critic argumentele apelantului Ministerului Justiției cu privire la faptul că prima instanță nu a ținut cont că organul de urmărire penală, și-a îndeplinit obligațiile ce-i revin conform atribuțiilor în cadrul unei proceduri penale, care nu ar putea fi considerate ca o încălcare a drepturilor acestora, or, circumstanțele în urma cărora Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu au fost achitați din motiv că fapta lor nu întrunește elementele infracțiunii, instanța de apel consideră că atribuțiile invocate au fost îndeplinite în detrimentul intereselor și drepturilor persoanelor învinuite, care ca consecință au avut de suferit moral în urma acțiunilor organul de urmărire penală.

Instanța de apel consideră că prima instanță a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a interpretat și aplicat corect normele de drept material, cu pronunțarea unei hotărâri legale și întemeiate pe circumstanțele de fapt constatate nemijlocit în ședința de judecată prin probe

pertinente și concludente în speță, instanța de apel ajungând la concluzia că apelurile declarate de Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu și Ministerul Justiției al Republicii Moldova sunt neîntemeiate și care urmează a fi respinse.

La 01 iulie 2019 Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu, reprezentați de avocatul Valentin Guțu au declarat recurs împotriva deciziei din 17 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu.

În motivarea cererii de recurs recurenții au indicat că nu sunt de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe le consideră vădit ilegale și neîntemeiate, deoarece instanța de apel la pronunțarea deciziei a aplicat eronat normele de drept material, instanța a apreciat arbitrar poziția participanților la proces și a probelor anexate la dosar.

Recurenții au invocat că instanțele judecătorești inferioare corect au aplicat în cauza dedusă judecării jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Antipencov vs Russia, nr. 33470/03 din 15 octombrie 2009) în care Curtea a reiterat că părții lezate nu-i poate fi cerut ca aceasta să prezinte probe în argumentarea prejudiciului moral suferit, iar simpla constatare a încălcării săvârșite de organele de urmărire penală și declarațiile părții lezate sînt suficiente pentru a oferi satisfacție echitabilă. Necătfînd la aceasta, la aprecierea prejudiciului moral acordat recurenților instanțele judecătorești inferioare au dat o apreciere arbitrară probelor prezentate neluând în considerație acele suferințe la care au fost supuși recurenții pe parcursul pornirii urmăririi penale, examinării cauzei în instanțele judecătorești și executării sentinței de condamnare care în total a durat circa doi ani de zile și ca rezultat în final a încasat în favoarea fiecărui reclamant doar suma de 2000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat ca urmare ale acțiunilor ilegale ale organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor judecătorești.

Recurenții consideră că suma de 2000 lei, este una mică și nu aduce satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit de ei și nu are un efect compensatoriu.

Referitor la încasarea cheltuielilor de asistență juridică pentru munca avocaților pe parcursul examinării prezentei cauze în judecată, recurenții au indicat că instanțele de judecată au diminuat munca avocaților la examinarea prezentei cauze până la minimum. Conform pct. 5 al Recomandării privind cuantumul onorariilor avocaților compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică aprobat prin Decizia nr. 2 din 30 martie 2012 al Consiliului Uniunii Avocaților din Republica Moldova s-a menționat că un diapazon rezonabil și recomandabil pentru mărirea tarifelor orare ale avocaților din Republica Moldova este între 50-150 euro/oră.

Potrivit analizei Centrului de resurse juridice din Moldova, sumele acordate de CtEDO cu titlu de costuri și cheltuieli în cauzele moldovenești variază de la 60 la 100 euro/oră, iar suma minimală acordată reclamanților ca despăgubire este 1000 euro. Chiar dacă la caz de luat tariful minimal de 50 euro/oră, ceea ce în valută națională constituie aproximativ 1000 lei/ora, apoi făcând un mic calcul matematic reiese incontestabil că suma de 1000 lei acordată fiecărui reclamant cu titlu de cheltuieli de asistență juridică este una mizeră. Se primește că pe fiecare cauză avocatul a lucrat în mediu o oră.

Recurenții consideră că numai pentru întocmirea cererii de chemare în judecată și pregătirea cauzei fiecare avocat a muncit circa vre-o două-trei ore, apoi urmează de luat în calcul și timpul folosit pentru ședințele de judecată, care pe cele trei cauze, pînă la conexare și după conexare, constituie 13 ședințe de judecată, fapt confirmat prin informația de pe portalul instanțelor naționale de judecată.

La 17 iulie 2019 Ministerul Justiției al Republicii Moldova, a declarat recurs împotriva deciziei din 17 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererilor de chemare în judecată depusă de Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu.

În motivarea cererii de recurs recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, o consideră vădit ilegală și neîntemeiată, deoarece instanța de apel la pronunțarea deciziei a aplicat eronat normele de drept material, instanța a apreciat arbitrar poziția participanților la process și a probelor anexate la dosar.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a invocat că instanța de apel a încălcat normele de drept material, prin aplicarea și interpretarea eronată a Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de repararea a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, or, nici o condiție prevăzută la art. art. 6 și 3 din Legea nominalizată nu se regăsește în justificarea pretențiilor invocate de Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a menționat că în partea ce ține de acordarea prejudiciului moral, potrivit art. 11 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de repararea a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensației se determină luîndu-se în considerare gravitatea infracțiunii de a cărei săvîrșire a fost învinuită persoana respectivă. Caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de judecată, rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei, durata urmăririi penale, precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat prin noțiunea de prejudiciu moral se înțeleg suferințele psihice sau fizice cauzate prin acțiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparțin persoanei din momentul nașterii sau la bunurile dobândite prin lege (viața, sănătatea, demnitatea și reputația profesională, inviolabilitatea vieții personale, secretul de familie și personal). Obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral (suferințe psihice sau fizice suportate) o exercită partea vătămată, de aceea în cererea despre compensarea prejudiciului moral aceasta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanțe și în baza căror acțiuni/inacțiuni i-au fost cauzate suferințe morale (psihice) sau fizice, prin ce se manifestă acestea. Astfel, intimații Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu, nu au prezentat probe justificative care ar demonstra prezența unor suferințe cauzate, or, toate argumentele invocate întru motivarea pretenției de încasare a prejudiciului moral, au purtat doar un caracter declarativ, formal fără a dispune de careva suport probatoriu și legal.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a indicat că mărimea prejudiciului moral urmează să fie proporțională cu sumele acordate de Curtea Europeană în cauze similare, adică în cauze care vizează violări similare ale Convenției și care sunt îndreptate împotriva Republicii Moldova sau a țărilor cu un nivel de dezvoltare economică comparabil cu cel al Republicii Moldova. Recurentul consideră că suma acordată de către instanța de fond ca despăgubire morală, care a fost menținută și de către instanța de apel, este destul de exagerată, neechitabilă suferințelor invocate că ar fi fost suportate și nerezonabilă cuantumului sumelor acordate în cauze similare de către Curtea Europeană și instanța judecătorească națională. Mai mult ca atât, din moment ce a fost emisă sentința de achitare a intimaților în comiterea infracțiunii, această acțiune reprezintă prin sine o satisfacție echitabilă pentru prejudiciu moral pretins că ar fi fost suportat.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a menționat că instanțele judecătorești inferioare au acordat o apreciere greșită dovezilor administrate, fiind aplicate eronat normele dreptului material, și ca urmare, prin decizia emisă la 17 aprilie 2019 instanța de apel neîntemeiat și nefondat a menținut fără careva modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău sediu Centru din 14 decembrie 2018, în partea cuantumului acordat cu titlu de prejudiciu moral cât și material.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 17 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 20 mai 2019, prin scrisoarea de expediere nr. 5322 (f.d. 103, vol.II), fiind recepționată de recurenții Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu, prin intermediul reprezentantului avocatul Valentin Guțu la data de 22 mai 2019, ce se confirmă prin plicul anexat la materialele cauzei (f.d. 110 vol. II), fiind recepționată de recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova la data de 23 mai 2019, fapt indicat expres în cererea de recurs și se confirmă prin inscripția corespunzătoare anexată la materialele cauzei (f.d. 116 vol. II).

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu, reprezentați de avocatul Valentin Guțu și Ministerul Justiției al Republicii Moldova la data de 01 iulie 2019, 17 iulie 2019 cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 08 august 2019, în adresa intimaților Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu, Procuratura Generală a Republicii Moldova au fost expediate copiile recursurilor declarate de Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu, reprezentați de avocatul Valentin Guțu și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor.

La 10 august 2019 Procuratura Generală a Republicii Moldova a depus referință prin care a solicitat declararea recursului depus de Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu, reprezentați de avocatul Valentin Guțu ca inadmisibil, admiterea recursului depus de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Intimații Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu nu și-au vaforificat

dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu, reprezentați de avocatul Valentin Guțu și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronată, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu, reprezentați de avocatul Valentin Guțu și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate de Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu, reprezentați de avocatul Valentin Guțu și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială, sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursurile declarate de Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu, reprezentați de avocatul Valentin Guțu și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibile recursurile declarate de Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu, reprezentați de avocatul Valentin Guțu și Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu, reprezentați de avocatul Valentin Guțu și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, împotriva deciziei din 17 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Buga, Marcel Toacă și Victor Căruntu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral și material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești, și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan